همانا الله تعیین کننده نرخ و قیمت است، کاهش دهنده و افزایش دهنده ی رزق و روزی افراد و روزی دهنده اوست، اما من امیدوارم که خداوند را درحالی ملاقات کنم که کسی از شما در پی دادخواهی در مورد خون یا مالی از من نباشد.

از انس بن مالک رضی الله عنه روایت است که می گوید: مردم گفتند: یا رسول الله، قیمتها بالا رفته است، برای ما قیمت و نرخ تعیین کن. پس رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمُسَعِّرُ الْقَابِضُ الْبَاسِطُ الرَّازِقُ، وَإِنِّي لَأَرْجُو أَنْ أَلْقَى اللَّهَ وَلَيْسَ أَحَدٌ مِنْكُمْ يُطَالِبُنِي بِمَظْلَمَةٍ فِي دَمٍ وَلَا مَالٍ»: «همانا الله تعیین کننده نرخ و قیمت است، کاهش دهنده و افزایش دهنده ی رزق و روزی افراد و روزی دهنده اوست، اما من امیدوارم که خداوند را درحالی ملاقات کنم که کسی از شما در پی دادخواهی در مورد خون یا مالی از من نباشد».

[صحیح است] [به روایت ابن ماجه - به روایت ترمذی - به روایت ابوداوود - به روایت احمد]

در زمان رسول الله صلی الله علیه وسلم قیمت ها بالا رفت، در نتیجه مردم نزد ایشان آمده و درخواست کردند که قیمت کالاها را برای ایشان تعیین نماید؛ پس رسول الله صلی الله علیه وسلم به ایشان فرمود: «همانا الله تعیین کننده نرخ و قیمت است، کاهش دهنده و افزایش دهنده ی رزق و روزی افراد و روزی دهنده اوست». یعنی: الله متعال است که قیمت کالاها را بالا و پایین می برد و اوست که روزی را بر هر که بخواهد تنگ نموده و بر هر که بخواهد می گستراند؛ یعنی: هرکس در پی قیمت گذاری بر آید، با خواست و اراده الله به مقابله و نزاع برخواسته است و بندگان را از حقوق و مزایایی که الله متعال در گرانی و ارزانی برای شان مقرر نموده، منع کرده است. سپس رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید: «اما من امیدوارم که الله را درحالی ملاقات کنم که کسی از شما در پی دادخواهی در مورد خون یا مالی از من نباشد»؛ این بخش از حدیث اشاره دارد به اینکه ایشان از ترس اینکه به مردم در خصوص اموال شان ستمی نماید، قیمت گذاری ننمود؛ قیمت گذاری کالاها یعنی تصرف در کالا بدون اذن و اجازه ی صاحبان آنها و این کار ظلم است؛ اما اگر فروشندگان، مثلا تاجران با یکدیگر تبانی نمایند که قیمت کالای خویش را بالا ببرند، حاکم می تواند برای کالاها نرخی عادلانه تعیین نماید و عدالت را میان فروشندگان و خریداران برقرار کند و این کار را بر مبنای قاعده کلی جلب مصالح و درء مفاسد انجام دهد. اما چنانچه افزایش قیمت کالاها در نتیجه تبانی نباشد، بلکه دلیل آن افزایش تقاضا یا کاهش عرضه باشد، حاکم حق قیمت گذاری ندارد، بلکه باید بگذارد که الله متعال مردم را بوسیله یکدیگر روزی دهد. از این رو تاجران نباید قیمت کالاها را بیش از حد معمول بالا برند و قیمت گذاری نمایند.

لجنة الدعوة الإلكترونية
EDC
E-Da'wah Committee

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY